

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Naděždy Řehákové a soudců Mgr. Martina Kříže a JUDr. Ivanky Havlíkové v právní věci žalobce: **SEVA Invest s.r.o.**, se sídlem Brno, Pekařská 407/18, IČ: 27231569, zast. JUDr. Zuzanou Navrátilovou, advokátkou se sídlem Praha 3, Jeseniova 1151/55, proti žalovanému: **Krajský úřad Středočeského kraje**, se sídlem Praha 5, Zborovská 11, za účasti této osoby zúčastněné na řízení: České štěrkopísky spol. s r.o., se sídlem Praha 9 – Čakovice, Cukrovarská 34, IČ: 27584534, zast. Mgr. Tomášem Uherkem, advokátem se sídlem Praha 9, Jandova 208/8, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 10.8.2010 č.j. 119920/2010/KUSK

t a k t o :

- I. **Žaloba se zamítá.**
- II. **Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**
- III. **Osoba zúčastněná na řízení nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím Městského úřadu Kralupy nad Vltavou, odboru životního prostředí ze dne 8.10.2009, č.j. MMKV 42267/2009 OŽP bylo společnosti České štěrkopísky spol. s r.o., IČ: 27584534 (dále jen „žadatel“) v prvním výroku podle ust. § 8 odst. 1 písm. b) bod 1. zákona č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „vodní zákon“) vydáno povolení k nakládání s podzemními vodami – k jejich odběru z HGR 625 Proterozoikum a paleozoikum v povodí přítoků Vltavy v kraji Středočeském, č.h.p. 1-12-02-047, a to v místě, rozsahu, za účelem a za podmínek dále stanovených ve výrokové části rozhodnutí. Účelem povoleného nakládání s podzemními vodami byl vymezen jako čerpání za účelem zajištění technologické vody pro provoz betonárny a štěrkopískovny Zlosyň – průmyslová technologie. Druhým výrokem rozhodnutí správního orgánu I. stupně bylo témuž žadateli vydáno podle ust. § 15 odst. 1 vodního zákona

stavební povolení na stavbu vodního díla „*Trubní (vrtané) studny HZI 1, HZI 2 a HZI 3*“ situovaného na pozemku p.č. 148 dle PK v katastrálním území Zlosyň v kraji Středočeský, ČHP 1-12-02-047, HGR 625 Proterozoikum a paleozoikum v povodí přítoků Vltavy, a to v místě, za účelem a za podmínek uvedených dále v rozhodnutí.

Rozhodnutím označeným v záhlaví tohoto rozsudku (dále jen „napadené rozhodnutí“) žalovaný podle ust. § 92 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu (dále jen „správní řád“) zamítl jako nepřipustná odvolání žalobce a společnosti WADEO, s.r.o., proti výše uvedenému rozhodnutí správního orgánu I. stupně. V odůvodnění napadeného rozhodnutí žalovaný konstatoval, že na základě žádosti žadatele o nakládání s podzemními vodami - povolení jejich odběru pro provoz pískovny Zlosyň a žádosti o vydání stavebního povolení trubních studní HZI 1, HZI 2 a HZI 3 v k. ú. Zlosyň vydal správní orgán I. stupně dne 8.10.2009 po provedeném vodoprávním řízení rozhodnutí, kterým žadateli povolil odběr podzemních vod z vrtů HZI 1, HZI 2 a HZI 3 v celkovém množství max. 1,8 l/s, 4.000 m³/měsíc, 48.000 m³/rok na dobu 15 let od nabytí právní moci rozhodnutí a vydal stavební povolení pro trubní vrtané studny HZI 1, HZI 2 a HZI 3 na pozemku PK 148 v k. ú. Zlosyň za účelem zajištění technologické vody pro provoz betonárny a štěrkopískovny Zlosyň s termínem dokončení stavby do 31.12.2009. Rozhodnutí je v právní moci od 10.11.2009. Kolaudační souhlas pro výše uvedené trubní studny vydal správní orgán dne 11.1.2010.

Rozhodnutí správního orgánu I. stupně žalobce napadl odvoláním, ve kterém uvedl, že je účastníkem řízení o povolení k nakládání s vodami podle § 27 odst. 2 správního řádu a též účastníkem řízení o vydání stavebního povolení, a to z titulu svého vlastnického práva k pozemku č. PK 143/6 v k. ú. Zlosyň, který se nachází v bezprostředním okolí plánovaného záměru.

Žalovaný poté v odůvodnění napadeného rozhodnutí poukázal na ust. § 115 odst. 1 vodního zákona, podle kterého pokud vodní zákon nestanoví jinak, postupuje vodoprávní úřad při řízení o věcech upravených vodním zákonem podle správního řádu, popřípadě podle stavebního zákona, jde-li o rozhodování týkající se vodních děl. Účastníky řízení definuje v § 27 správní řád, v § 115 odst. 4, 5 a 7 vodní zákon a v § 109 stavební zákon. Podle § 81 odst. 1 správního řádu přitom může proti rozhodnutí podat odvolání pouze účastník řízení.

Pokud jde o účastenství v řízení o povolení k nakládání s vodami, podle ust. § 27 odst. 2 správního řádu jsou účastníky řízení též další dotčené osoby, které mohou být rozhodnutím přímo dotčeny na svých právech nebo povinnostech. Podle sdělení správního orgánu I. stupně nejsou podle archivních podkladů v lokalitě zmíněného povolení k nakládání s vodami povoleny odběry podzemních vod pro žalobce. Z tohoto důvodu nemohou být práva žalobce povolením odběru podzemních vod v dané lokalitě přímo dotčena či omezena. Z tohoto důvodu není žalobce účastníkem vodoprávního řízení o povolení k nakládání s vodami.

Co se týče účastenství v řízení o vydání stavebního povolení ke stavbě trubních studní HZI 1, HZI 2 a HZI 3, žalovaný uvedl, že účastníkem stavebního řízení podle ust. § 109 odst. 1 písm. e) stavebního zákona je i vlastník sousedního pozemku, může-li být jeho právo navrhovanou stavbou přímo dotčeno. Žalobce je vlastníkem sousedního pozemku PK č. 143/6 v k. ú. Zlosyň, zapsaného na LV 343 o výměře 5.755 m², jehož vzdušná vzdálenost je od nejbližšího vrtu HZI 2 k nejbližší hraně pozemku cca 444 m. Zmíněný pozemek je zemědělsky obhospodařován, nejsou na něm umístěny ani povoleny stavby. Na sousedním

pozemku PK 148 v k. ú. Zlosyň, kde je stavba vodních děl povolena, probíhá v současné době těžba šterkopísku. Vydáním stavebního povolení vodních děl se nemění charakter daného území, stavba vodních děl nebude mít vliv na dopravní obslužnost sousedního pozemku PK č. 143/6, nezmění se počet ani složení obyvatel v dané lokalitě, stavba vodních děl též nemá vliv na zásobování. Z uvedených důvodů nemohou být stavbou studní přímo dotčena vlastnická práva žalobce k uvedenému sousednímu pozemku; stavba vodních děl nemůže mít vliv na stávající využívání pozemku. Z těchto důvodů není žalobce účastníkem stavebního řízení. Žalovaný dále podotkl, že jestliže byl žalobce účastníkem územního řízení, neznamená to, že je automaticky účastníkem stavebního řízení, ale záleží na správním uvážení správního orgánu. Dodal, že podle vyjádření osoby s odbornou způsobilostí v hydrogeologii a sanační geologii RNDr. Jiřího Tomáška č. 1804/2003 ze dne 9.3.2009 odběr vody nezpůsobí podstatnou změnu v dosavadním ustáleném režimu podzemních vod v dané lokalitě.

Z výše uvedených důvodů se dle žalovaného jedná o nepřipustné odvolání, které odvolací orgán musí ve smyslu ust. § 92 odst. 1 správního řádu zamítnout.

Žalobou podanou u Městského soudu v Praze se žalobce domáhal zrušení napadeného rozhodnutí, jakož i zrušení rozhodnutí správního orgánu I. stupně, a vrácení věci žalovanému k dalšímu řízení. V žalobě namítl, že napadeným rozhodnutím byl porušen správní řád, vodní zákon a zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „stavební zákon“), neboť nebylo respektováno jeho postavení účastníka řízení, což vedlo k tomu, že jeho odvolání bylo zamítnuto jako nepřipustné. Tím byla přímo zkrácena práva žalobce uplatňovat námitky a činit jiná procesní podání v řízení, které se bezprostředně dotýká jeho práv.

Pokud jde o řízení o povolení k nakládání s vodami, žalobce namítl, že žalovaný se v napadeném rozhodnutí omezil pouze na konstatování, že podle archivních podkladů nejsou v dané lokalitě povoleny odběry vody pro žalobce a z tohoto důvodu nemohou být vydaným povolením k odběru podzemních vod práva žalobce přímo dotčena či omezena. Žalovaný však pomíjí fakt, že povolení k odběru podzemních vod je žadateli vydáno na 15 let, roční odběr bude ve výši 48.000 m³ vody a tentýž žadatel (osoba zúčastněná na řízení) navíc žádá v jiných řízeních vedených u správního orgánu I. stupně o povolení k odběru celkem dalších 88.000 m³ podzemní vody ročně. Dohromady by se tak mělo jednat o odběr nezanedbatelných 136.000 m³ podzemní vody ročně. RNDr. Ladislav Žitný jakožto osoba s odbornou způsobilostí přitom ve svém vyjádření z února 2008 uvedl, že čerpání podzemní vody může mít negativní vliv na okolní zdroje a že v okolí jsou další jímací objekty, a číslo shora uvedené tedy nemusí být konečné.

Skutečnost, že žalobce nyní nemá žádný odběr vody povolen, nevylučuje, že o odběr bude žádat v budoucnu. Potom pro něj budou odběry žadatele a dalších osob v minimálním množství 136 tis. m³ a údaje o nich zcela zásadní, neboť platí, že stejně jako žadatel, i žalobce může mít zájem použít pro možnost lepšího obhospodařování předmětných zemědělských pozemků podzemní vodu. Tím, že nebude moci zasahovat do tohoto řízení, mohou být jeho možnosti odběru (zejména povoleného množství) velmi omezeny. Zvýšenými a neúčelnými odběry podzemních vod tak mohou být značně poškozena zejména jeho vlastnická práva, co do možnosti užití jeho vlastnictví k účelu, ke kterému jsou jeho pozemky primárně určeny, tedy k zemědělství, neboť může dojít k poklesu hladiny spodních vod. To se netýká jen žalobce, ale i třetích osob, např. Veltruského zámku. Vyloučením účastenství nemá žalobce možnost ovlivnit v příštích 15 letech množství podzemní vody v oblasti. Může dojít k tomu, že vodoprávní úřad již z hlediska ochrany životního prostředí další odběry nepovolí, a jeho

současné rozhodnutí tak ovlivní legitimní očekávání třetích osob včetně žalobce. Žalobce se proto domnívá, že žalovaný měl přihlídnout i k širším souvislostem věci a že účastník řízení (míněno zřejmě žalobce) by neměl být brán jako překážka postupu správního orgánu, ale pouze jako subjekt, který se cítí řízením přímo dotčen a má možnost z tohoto důvodu uplatňovat svá práva, a korigovat tak žádost žadatele.

Správní orgány obou stupňů jsou odborně znalé a jsou informováni o výše popsáných skutečnostech i o odborném vyjádření RNDr. Žitného a dalších dvou probíhajících vodoprávních řízeních, přičemž správní orgán I. stupně dokonce upustil od ústního jednání, což je možné učinit jen při znalosti věci. Přesto došlo k faktickému vyloučení žalobce z řízení. Vyjádření RNDr. Jiřího Tomáška, na které žalovaný odkazuje v napadeném rozhodnutí, je s vyjádřením RNDr. Žitného v přímém rozporu. Žalovaný se dle názoru žalobce měl seznámit se všemi okolnostmi případu a zjistit skutečný a pravdivý stav věci, což se nestalo; žalovaný postupoval zkresleně a jednostranně.

Žalobce k tomu dodal, že na straně 37 dokumentace EIA, kterou žadatel předkládal, je uvedeno, že včetně betonárky, komunikací a praní písku bude v pískovně Zlosyň potřeba 29.380 m³ vody ročně plus zanedbatelných 180 m³ vody ročně pro sociální účely. Ani k tomuto zásadnímu rozporu mezi žádaným odběrem a odběrem, jehož vliv byl v procesu EIA posuzován, nebylo přihlídnuto.

Pouhý odkaz na současnou neexistenci odběru vody z jeho strany nemůže dle žalobce být jediným důvodem odmítnutí jeho účastenství a zamítnutí odvolání jakožto nepřipustného. Správní orgán má důkazy hodnotit vždy ve vzájemných souvislostech a komplexně. Žalovaný tak porušil vodní zákon a zejména správní řád, pokud jde o účastenství žalobce v řízení ve smyslu § 27 odst. 2 správního řádu.

Pokud jde o řízení o vydání stavebního povolení, žalobce odkázal na výše uvedené argumenty, neboť stejně jako o odběr vody může v následujících 15 letech požádat též o vydání stavebního povolení. Nerespektování jeho účastenství tak má stejné následky, tedy nemožnost bránit svá práva. Poukázal na judikaturu Ústavního soudu (nález sp. zn. Pl. ÚS 19/99 ze dne 22.3.2000), podle níž je nutno pokládat za účastníka územního řízení a též řízení o vydání stavebního povolení nejen mezujícího souseda, ale také majitele vzdálenější nemovitosti, jestliže mohou být jeho práva dotčena. Podle Nejvyššího správního soudu (rozsudek ze dne 24.10.2007, č.j. 2 Ao 2/2007 – 73) pak platí, že již samotná skutečnost, že v budoucnu k provedení nějaké stavby dojde, znamená pro vlastníky okolních pozemků nutnost připravit se na to, že kolem jejich pozemků bude po určitou dobu pracovat stavební technika, změní se charakter daného území, změny se projeví v dopravě, zásobování apod. Již z těchto skutečností vyplývá, že stavbou může dojít k přímému dotčení práv žalobce, a tudíž že je účastníkem řízení. Žalobce dále citoval rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 31.10.2008, sp. zn. 2 As 12/2008 a uzavřel, že žalovanému v souladu s tímto rozhodnutím nic nebránilo, aby se s postavením žalobce jakožto účastníka řízení vypořádal až v rozhodnutí o odvolání.

Žalobce dále namítl, že ačkoliv správní orgány s ním jednaly jako s účastníkem územního řízení, jehož předmětem byly tytéž stavby (rozhodnutí ze dne 3.7.2008, č.j. 02639/08/SÚ) a z řízení ho nevyloučily, nyní na základě totožných podmínek žalovaný rozhodl zcela opačně, resp. navázal na rozhodnutí správního orgánu I. stupně, který žalobce jakožto účastníka řízení bez dalšího neuvedl. Ve vydání napadeného rozhodnutí tedy žalobce spatřuje spíše účelové chování s cílem vyhnout se nutnosti posoudit meritum věci, zejména

skutečnost, že předmětná vodní díla jsou již několik let postavena a že z nich je s nejvyšší pravděpodobností protiprávně čerpána podzemní voda bez oprávnění.

Odůvodnění napadeného rozhodnutí je dle žalobce nesprávné také v závěru, že nemožnost dotčení práv žalobce je dána tím, že předmětné pozemky jsou zemědělsky obhospodařovány a že stavba vodních děl nemůže mít vliv na stávající využívání pozemků žalobce. V tom žalobce naopak vidí možnost dotčení svých práv, protože předmětné vrtý budou čerpat podzemní vodu v dané lokalitě po dobu 15 let, když v této lokalitě se navíc nachází další vrtý a může dojít k situaci, kdy žalobce nebude mít v případě své žádosti vůbec možnost podzemní vodu nutnou k obhospodařování jeho pozemků čerpat kvůli jiným zvýšeným a neúčelným odběrům podzemní vody. Žalobce se tedy domnívá, že žalovaný vydal napadené rozhodnutí v rozporu se zákonem stanovenými mezemi správního uvážení a že bylo porušeno ust. § 109 odst. 1 písm. e) stavebního zákona. Vzhledem k výše uvedenému je nezákonné také rozhodnutí správního orgánu I. stupně.

Žalovaný navrhl, aby soud žalobu zamítl. Ve vyjádření k žalobě uvedl, že podle § 3 odst. 1 vodního zákona nejsou povrchové a podzemní vody předmětem vlastnictví a nejsou součástí ani příslušenstvím pozemku. Podle ust. § 8 odst. 1 písm. b) bodu 1 vodního zákona je k odběru podzemních vod třeba povolení vodoprávního úřadu. Podle vyjádření osoby s odbornou způsobilostí v hydrogeologii a sanační geologii RNDr. Jiřího Tomáška č. 1804/2003 ze dne 9.3.2009 odběr vody povolený na základě rozhodnutí správního orgánu I. stupně nezpůsobí podstatnou změnu v dosavadním ustáleném režimu podzemních vod v dané lokalitě.

Žalovaný připomenul, že správní řád vychází z materiálního hlediska účastenství, podle něhož není rozhodující, co sám účastník tvrdí, ani to, zda s konkrétní osobou jedná jako s účastníkem správní orgán, ale pouze to, zda tato osoba účastníkem v materiálním smyslu je či není, tj. zda ve smyslu ust. § 27 odst. 2 správního řádu může být přímo dotčena na svých právech nebo povinnostech. Práva k nakládání s podzemními vodami vznikají teprve příslušným rozhodnutím vodoprávního úřadu. Nebylo-li žalobci vydáno, nemohl se dovolávat porušení svého práva k odběru podzemních vod, takové právo vůbec neměl, neboť mu vydáním potřebného správního rozhodnutí zatím nevzniklo. Předpokladem účastenství jsou tedy dvě skutečnosti - existence vodního díla s oprávněním čerpat podzemní vody a možnost ovlivnění jeho vydatnosti vybudováním vodního díla nového. Žalobce nebyl a není nadán jakýmkoliv právem k nakládání s podzemními vodami na jeho pozemku a ani v dané lokalitě, na jeho pozemku se nenachází žádné vodní dílo. Z tohoto důvodu dospěl žalovaný k závěru, že žalobce není a ani nemůže za stávající situace být účastníkem správního řízení o povolení k nakládání s vodami vedeného na základě žádosti žadatele. Na podporu těchto závěrů odkázal žalovaný na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29.9.2010, č.j. 8 As 55/2009 – 96.

Žalovaný dále uvedl, že v odůvodnění napadeného rozhodnutí je citováno ustanovení stavebního zákona, kterým je stanoven okruh účastníků řízení. Tím je i vlastník sousedního pozemku, může-li být jeho právo navrhovanou stavbou přímo dotčeno. Žalobce je vlastníkem pozemku PK č. 143/6 v k. ú. Zlosyň, jehož nejbližší hranice je vzdálena cca 444 m od nejbližšího vrtu HZI 2. Tento pozemek žalobce je zemědělsky obhospodařován, není na něm povolena ani umístěna stavba, přičemž na pozemku PK č. 148 v k. ú. Zlosyň, na kterém jsou povolena předmětná vodní díla, probíhá v současné době těžba šterkopísku. Vydáním stavebního povolení se nemění charakter daného území, stavba vodních děl nebude mít vliv na dopravní obslužnost sousedních pozemků PK č. 143/6, 151/10 v k. ú. Zlosyň, nezmění se

počet ani složení obyvatel v dané lokalitě, stavba vodních děl nemá vliv na zásobování. Z výše uvedených důvodů nemůže mít stavba vliv na stávající využívání žalobcova pozemku.

Pro upřesnění žalovaný dodal, že „*Povolení činnosti prováděné hornickým způsobem na ložisku nevyhrazeného nerostu Zlosyň I podle plánu využívání ložiska I. Etapa dobývání*“ vydal Obvodní báňský úřad Kladno dne 14.4.2006 pod č.j. 2022/V/06/810.3/RCZ a toto rozhodnutí je pravomocné od 19.4.2006. Podle výpisu z katastru nemovitostí se žalobce stal vlastníkem pozemků PK č. 143/2, 143/6 a 144/2 v k. ú. Zlosyň na základě kupní smlouvy ze dne 25.8.2006 a 23.12.2009. Z uvedeného je patrné, že v době koupě výše zmíněných pozemků byla již těžba pravomocně povolena. Všechna vodní díla jsou umístěna v těžebním prostoru a jsou využívána na základě kolaudačního souhlasu ze dne 11.1.2010, č.j. MUKV 870/2010 OŽP.

K námitce, že správní orgány s žalobcem jednaly jako s účastníkem v územním řízení týkajícím se týchž staveb, žalovaný ve vyjádření uvedl, že v územním rozhodnutí není žalobce uveden jako účastník územního řízení. Rozhodnutím ze dne 9.10.2008, č.j. 149073/2008/KUSK žalovaný zamítl odvolání žalobce a územní rozhodnutí Městského úřadu Veltrusy na výše zmíněné stavby potvrdil s tím, že dospěl k závěru, že žalobce mohl na základě vyvěšení oznámení o zahájení územního řízení na úřední desce vznášet námitky či připomínky. Žalovaný zahrnul žalobce mezi účastníky územního řízení bez řádného zdůvodnění.

Žalovaný po nabytí právní moci rozhodnutí správního orgánu I. stupně zkoumal z moci úřední, zda nejsou dány předpoklady k zahájení přezkumného řízení. Vzhledem k tomu, že věcná nesprávnost rozhodnutí správního orgánu I. stupně byla napravena opravným rozhodnutím ze dne 25.8.2010 č.j. MUKV 26995/2010 OŽP a jeho nezákonnost žalovaný neshledal, oznámil žalobci, že přezkumné řízení zahajovat nebude.

Závěrem žalovaný dodal, že Česká inspekce životního prostředí na základě opakovaného šetření dopisem ze dne 2.9.2008, č.j. ČIŽP/41/OOV/0707900.014/08/PJR žalobci sdělila, že: „*Ze souhrnu dosavadních informací nelze vyvodit, že dochází k závažnému ohrožení životního prostředí. Z technického pohledu je evidentní, že voda používaná k praní písku se na místě zase vsakuje do horninového prostředí a že tedy bilančně nedochází k výraznému úbytku podzemních vod v daném místě. Navíc je do lokality čerpána povrchová voda ze závlah, proto celková bilance jistě není ztrátová, spíše naopak*“.

V replíce k vyjádření žalovaného žalobce uvedl, že nijak nesporně právní režim vlastnictví povrchových a podzemních vod. Správní orgány se ve vodoprávním řízení nevypořádaly s tím, že kromě vyjádření RNDr. Tomáška bylo založeno také vyjádření RNDr. Žitného, podle něhož čerpání podzemní vody může mít negativní vliv na okolní zdroje. Závěr o absolutní bezproblémovosti čerpání podzemních vod tak žalobce považuje za předčasný. Pouhý odkaz na současnou neexistenci odběru vody ze strany žalobce nemůže být jediným důvodem odmítnutí jeho účastnictví a zamítnutí odvolání jakožto nepřipustného.

Žalobci není zřejmé, z jakého důvodu žalovaný zmiňuje jako překážku jeho účastnictví skutečnost, že Obvodní báňský úřad v Kladně povolil těžbu.

Jak žalovaný sám uvedl, v územním řízení žalobce mezi účastníky řízení zahrnul. Případná neexistence odůvodnění účastnictví v této věci nemůže být žalobci přikládána k tíži.

Opravné usnesení ze dne 25.8.2010, č.j. MUKV 26995/2010 OŽP není dle žalobce jen opravou zřejmých nesprávností, ale spíše snahou v rámci opravného usnesení „upravit“ rozhodnutí tak, aby se alespoň částečně, v těch nejvíce do očí bijících nesrovnalostech, jevílo být v souladu se skutkovým stavem, který nebyl řádně zjištěn, logikou věci a procesními předpisy a nebylo nutné provádět přezkumné řízení. Ani opravné usnesení však nemohlo napravit zjevnou nesprávnost a nezákonnost rozhodnutí. Až teprve správní žaloba vedla k tomu, že téměř po roce, zároveň až po vydání kolaudačního rozhodnutí, byly alespoň některé chyby v rozhodnutí napraveny. I to dle mínění žalobce svědčí o naprosté laxnosti správních orgánů k dané problematice.

Osoba zúčastněná na řízení svého práva podat písemné vyjádření k věci samé nevyužila.

Městský soud v Praze na základě podané žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo, a to v mezích žalobcem uplatněných žalobních bodů. V posuzované věci vyšel z následně uvedené právní úpravy:

Podle § 3 odst. 1 vodního zákona povrchové a podzemní vody nejsou předmětem vlastnictví a nejsou součástí ani příslušenstvím pozemku, na němž nebo pod nímž se vyskytují; práva k těmto vodám upravuje tento zákon.

Podle § 8 odst. 2 vodního zákona povolení k nakládání s vodami se vydává fyzickým nebo právnickým osobám k jejich žádosti. Fyzická nebo právnická osoba, která má platné povolení k nakládání s vodami podle odstavce 1 nebo podle předchozích předpisů (dále jen "oprávněný") je oprávněna nakládat s vodami v rozsahu a k účelu po dobu uvedenou v platném povolení.

Podle § 115 odst. 1 vodního zákona pokud tento zákon nestanoví jinak, postupují vodoprávní úřady při řízení o věcech upravených vodním zákonem podle stavebního zákona, jde-li o rozhodování týkající se vodních děl a vodohospodářských úprav.

Podle § 109 písm. e) stavebního zákona účastníkem stavebního řízení je vlastník sousedního pozemku nebo stavby na něm, může-li být jeho vlastnické právo prováděním stavby přímo dotčeno.

Podle § 1 odst. 1 správního řádu tento zákon upravuje postup orgánů moci výkonné, orgánů územních samosprávných celků a jiných orgánů, právnických a fyzických osob, pokud vykonávají působnost v oblasti veřejné správy (dále jen "správní orgán").

Podle § 1 odst. 2 správního řádu tento zákon nebo jeho jednotlivá ustanovení se použijí, nestanoví-li zvláštní zákon jiný postup.

Podle § 27 odst. 2 správního řádu účastníky jsou též další dotčené osoby, pokud mohou být rozhodnutím přímo dotčeny ve svých právech nebo povinnostech.

Podle § 81 odst. 1 správního řádu účastník může proti rozhodnutí podat odvolání, pokud zákon nestanoví jinak.

Podle § 92 odst. 1 správního řádu opožděné nebo nepřípustné odvolání odvolací správní orgán zamítne. Jestliže rozhodnutí již nabylo právní moci, následně zkoumá, zda

nejsou dány předpoklady pro přezkoumání rozhodnutí v přezkumném řízení, pro obnovu řízení nebo pro vydání nového rozhodnutí. Shledá-li předpoklady pro zahájení přezkumného řízení, pro obnovu řízení nebo pro vydání nového rozhodnutí, posuzuje se opožděné nebo nepřipustné odvolání jako podnět k přezkumnému řízení nebo žádost o obnovu řízení nebo žádost o vydání nového rozhodnutí.

Soud o věci uvažil takto:

Před vlastním posouzením otázky, zda žalobci náleželo postavení účastníka řízení o žádosti žadatele o vydání povolení k nakládání s podzemními vodami spočívajícímu v odběru podzemních vod, je třeba nejprve obecně uvést, že vodní zákon neobsahuje komplexní právní úpravu účastenství v takovém řízení - v § 115 stanoví pouze účast specifických subjektů (obcí, správců vodních toků, případně občanských sdružení). Pro vymezení účastníků řízení o vydání povolení k nakládání s podzemními vodami se tak podle § 1 odst. 2 správního řádu použije subsidiárně právní úprava obsažená ve správním řádu, konkrétně v § 27 odst. 2 správního řádu. Na tuto úpravu odkazovalo také ustanovení § 115 odst. 1 vodního zákona v jeho znění účinném do 31.7.2010.

Otázkou účastenství v řízení o vydání povolení k nakládání s podzemními vodami, konkrétně k odběru podzemních vod ze studny, se podrobně zabýval Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 29.9.2010, č.j. 8 As 55/2009 – 96 (dostupném na www.nssoud.cz). V uvedeném rozsudku konstatoval, že podle § 3 vodního zákona podzemní vody nejsou předmětem vlastnictví a nejsou součástí ani příslušenstvím pozemku, pod nímž se nacházejí. Dotčení na právech ve smyslu § 27 odst. 2 správního řádu tak v řízení o vydání povolení k nakládání s podzemními vodami nelze dovozovat od prostého vlastnictví pozemku, neboť veškerá práva k podzemním vodám jsou založena zákonem, respektive rozhodnutím (povolením) příslušného úřadu vydaným na základě zákona. Práva k nakládání s podzemními vodami tak neexistují „sama o sobě“, ale mohou být založena teprve příslušným rozhodnutím vodoprávního úřadu vydaným podle § 8 vodního zákona. Nebylo-li takové rozhodnutí vůči určité osobě vydáno, nemůže se tato osoba dovolávat porušení práva k odběru podzemních vod, neboť jí takové právo vůbec nenáleží. Na základě výše uvedených úvah dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že předpokladem účastenství v řízení o vydání povolení k nakládání s podzemními vodami jsou dvě skutečnosti, a to jednak existence vlastního vodního díla s oprávněním čerpat podzemní vody, a dále možnost ovlivnění jeho vydatnosti vybudováním nového vodního díla v sousedství, popř. změnou díla již existujícího.

Městský soud v Praze neshledal žádný důvod k tomu, aby se v nyní projednávané věci odchýlil od závěrů, k nimž Nejvyšší správní soud dospěl v rozsudku ze dne 29.9.2010, č.j. 8 As 55/2009 – 96. Žalobce v odvolání proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně a stejně tak i v podané žalobě své účastenství v řízení o vydání povolení k nakládání s podzemními vodami dovozuje toliko ze skutečnosti, že je vlastníkem pozemku č. PK 143/6 v k.ú. Zlosyň a není vyloučeno, že i on bude chtít o odběr podzemní vody v budoucnu požádat. Žádnou relevantní argumentací přitom nezpochybnil klíčové zjištění žalovaného, že není držitelem povolení k nakládání s podzemními vodami (jejich odběru) v předmětné oblasti. Vzhledem k tomu, že žalobci v době rozhodování správního orgánu v dané věci nesvědčilo právo nakládat s podzemními vodami, kteréžto by mohl nabýt pouze na základě povolení vodoprávního úřadu, nemohl být ve svých právech nijak dotčen rozhodnutím vodoprávního úřadu, jímž bylo žadateli povoleno nakládání s podzemními vodami. Žalovaný proto postupoval v souladu se zákonem, jestliže žalobce nepovažoval za účastníka řízení o vydání tohoto povolení.

Soud k tomu dodává, že žalobcovo účastenství v řízení nemůže být založeno na pouhém hypotetickém předpokladu, že on sám možná někdy v budoucnu také požádá o povolení k odběru podzemních vod. Pro rozhodnutí správního orgánu je podstatný skutkový stav, který tu je v době vydání rozhodnutí, a nikoliv stav, který může (ale také nemusí) v budoucnu nastat.

Argumentace, s jejíž pomocí žalobce zpochybňuje věcnou správnost rozhodnutí správního orgánu I. stupně (tvrzení, že žadatel v jiných řízeních žádá o povolení k odběru dalších 88.000 m³ podzemní vody ročně, že RNDR. Ladislav Žitný ve vyjádření z února 2008 připustil možnost negativního vlivu čerpání podzemní vody na okolní zdroje a že existuje rozpor mezi požadovaným odběrem a odběrem, který byl předmětem posouzení v rámci procesu EIA), nemůže nijak zvrátit výše uvedený závěr, že žalobci nenáleželo postavení účastníka daného řízení, protože sám nedisponoval žádným právem k nakládání s podzemními vodami, na kterém by mohl být přímo zkrácen rozhodnutím vodoprávního úřadu. Posouzení důvodnosti uvedené argumentace by bylo na místě toliko v případě, pokud by ji uplatňoval účastník řízení, což však žalobce z výše popsaných důvodů není. Zákonnost napadeného rozhodnutí, jímž žalovaný zamítl odvolání žalobce jako nepřípustné s odůvodněním, že jej podala osoba, která nebyla účastníkem řízení, soud přezkoumává pouze z toho hlediska, zda odvolání bylo jako nepřípustné zamítnuto oprávněně, tedy zda žalobci postavení účastníka řízení skutečně nenáleželo. Zkoumání jiných otázek je pro závěr o zákonnosti napadeného rozhodnutí irelevantní.

Soud pouze obiter dictum k argumentaci žalobce zmíněné v předchozím odstavci uvádí, že předmětem řízení o žádosti žadatele o vydání povolení k odběru podzemních vod je konkrétní žádost a v ní uváděná výše odběru, nikoliv též další žádosti projednávané v jiných, samostatných řízeních. To, že RNDR. Ladislav Žitný údajně ve vyjádření z února 2008 připustil možnost negativního vlivu čerpání podzemní vody *na okolní zdroje*, rovněž nijak nesvědčí závěru o účastenství žalobce v předmětném řízení, neboť ten, jak již bylo konstatováno shora, žádným takovým zdrojem nedisponuje. Soud pro úplnost podotýká, že žalobcem zmiňované vyjádření RNDR. Ladislava Žitného z února 2008 není součástí spisového materiálu v dané věci a ani žalobce jej soudu nepředložil, takže jeho argumentace o možném poklesu hladiny spodních vod nebyla v řízení ničím prokázána. Ze žadatelem předloženého dokumentu „Projekt vrtaných studní a hydrogeologické posouzení lokality“ zpracovaného Ing. Miroslavem Fárikem (RNDR. Jiří Tomášek je v dokumentu označen jako odpovědný zástupce) naopak jednoznačně vyplývá, že požadovaný způsob nakládání s podzemními vodami, tj. jejich odběr ze studní HZI – 1 až 3 v množství $Q_{\text{prům.}} 0,5 \text{ l/s}$ z každé studny, nezpůsobí podstatnou změnu v dosavadním ustáleném režimu podzemních vod v dané lokalitě.

Pokud jde o účastenství v řízení o žádosti o vydání stavebního povolení na stavbu vodního díla (jímž jsou v projednávané věci vrtané studny specifikované ve výrokové části rozhodnutí správního orgánu I. stupně), vodní zákon v § 115 odst. 1 v tomto směru výslovně odkazuje na stavební zákon. Podle § 109 písm. e) stavebního zákona je účastníkem stavebního řízení též vlastník sousedního pozemku za předpokladu, že jeho vlastnické právo k tomuto pozemku může být prováděním stavby *přímo dotčeno*. Z uvedeného ustanovení vyplývá, že účastenství ve stavebním řízení je podmíněno kumulativním splněním dvou podmínek – první podmínkou je existence vlastnického práva k sousednímu pozemku a druhou možnost přímého dotčení na vlastnickém právu prováděním stavby.

V souzené věci není mezi účastníky řízení sporné naplnění první z výše uvedených podmínek, tj. podmínky existence vlastnického práva žalobce k sousednímu pozemku. Jinak řečeno, žalovaný považoval žalobce za vlastníka sousedního pozemku ve smyslu stavebního zákona a konstantní judikatury Ústavního soudu (viz nález ze dne 12.1.2010, sp. zn. Pl. ÚS 19/99). Postavení účastníka řízení nebylo žalobci přiznáno výlučně z důvodu nesplnění druhé z výše uvedených podmínek, tj. podmínky přímého dotčení na jeho vlastnickém právu k sousednímu pozemku prováděním stavby.

Obecně lze za přímé dotčení na vlastnickém právu ve smyslu ust. § 109 písm. e) stavebního zákona považovat dotčení stíněním, hlukem, prachem, kouřem, vibracemi apod., tj. dotčení různými emisemi. Ze žalobou napadeného rozhodnutí vyplývá (a žalobce to ničím nezpochybnil), že jeho pozemek se nachází ve vzdálenosti 444 m od nejbližšího vrtu HZI - 2, nejsou na něm umístěny žádné stavby a je „toliko“ zemědělsky obhospodařován. Vzhledem k uvedeným skutečnostem nelze než přisvědčit závěru žalovaného, že realizací stavby tří vrtaných studní v souladu s vydaným stavebním povolením nemůže být vlastnické právo žalobce k jeho pozemku nikterak dotčeno. Samotné provádění předmětné stavby ani její následný provoz nemůže mít na možnost zemědělského (či jiného) využití žalobcova pozemku žádný vliv už s ohledem na značnou vzdálenost od pozemku, kde se má stavba nacházet.

Žalovaný svůj závěr o nemožnosti dotčení žalobcova vlastnického práva přiléhavě zdůvodnil také tím, že realizací předmětné stavby se nezmění charakter daného území, stavba studní nebude mít vliv na dopravní obslužnost pozemku žalobce a na zásobování a nezmění se ani počet či složení obyvatel v dané lokalitě. To žalobce nijak nerozporoval, pouze poukazoval na skutečnost, že v následujících 15 letech by rovněž mohl požádat o vydání stavebního povolení. Takové tvrzení však ke zpochybnění závěru žalovaného o nemožnosti dotčení žalobce na jeho vlastnickém právu k sousednímu pozemku v žádném případě nepostačuje. Jak již soud konstatoval shora, pouhá hypotetická možnost, že žalobce někdy v budoucnu požádá o totéž povolení jako žadatel, nemůže být důvodem pro to, aby mu bylo přiznáno postavení účastníka řízení. Žalobci ostatně nic nebrání v tom, aby v následujících letech o stavební povolení (na vodní dílo) požádal.

Soud na okraj dodává, že ve srovnání s povolenou těžbou šterkopísku je dopad předmětného vodního díla – stavby tří vrtaných studní, na danou lokalitu jistě zcela zanedbatelný.

Žalobce tvrdí, že možnost dotčení svých práv (předmětnou stavbou) spatřuje v tom, že vrtané studny budou čerpat podzemní vodu v dané lokalitě po dobu 15 let a že může dojít k situaci, kdy žalobce nebude mít v případě své žádosti možnost podzemní vodu nutnou k obhospodařování jeho pozemků čerpat kvůli jiným (dle jeho názoru zvýšeným a neúčelným) odběrům podzemní vody. Ve vztahu k tomuto žalobnímu tvrzení nelze než zopakovat, že podzemní vody nejsou podle zákona předmětem vlastnictví a nejsou součástí ani příslušenstvím žalobcova pozemku, pod nímž se nacházejí. Žalobci žádné právo k nakládání s podzemními vodami založené příslušným rozhodnutím vodoprávního úřadu v době vydání napadeného rozhodnutí nesvědčilo, a proto na něm nemohl být přímo dotčen ani povolením předmětné stavby.

V souzené věci nemůže obstát odkaz žalobce na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 24.10.2007, č.j. 2 Ao 2/2007 – 73. Ve zmíněném rozhodnutí se Nejvyšší správní soud zabýval přezkoumáním opatření obecné povahy – územního plánu sídelního útvaru,

nikoliv rozhodnutím o vydání stavebního povolení. Navíc v uvedeném rozhodnutí Nejvyšší správní soud dovodil, že k dotčení na právech by mohlo dojít v důsledku změny charakteru území, změn v dopravě, v zásobování atd. Tato situace však v projednávaném případě nenastala. Žalovaný se i těmito hledisky v napadeném rozhodnutí zabýval, přičemž dospěl k závěru, že charakter daného území se nezmění, stavba předmětných studní nebude mít vliv na dopravní obslužnost pozemku žalobce, nezmění se počet ani složení obyvatel v dané lokalitě a stavba nebude mít ani vliv na zásobování.

Nepřípadný je též odkaz žalobce na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 31.10.2008, sp. zn. 2 As 12/2008. Ve zmíněném rozsudku se Nejvyšší správní soud zabýval otázkou účastnictví ve smyslu § 28 odst. 1 správního řádu a dospěl k závěru, že za situace, kdy by dokazování (o tom, zda dané osobě náleží postavení účastníka správního řízení) mělo být obsáhlé a mělo by též blízkou souvislost s předmětem meritorního řízení, by bylo na místě takovou osobu účastníkem řízení preventivně učinit a dokazování o možném dotčení jejich práv provést až v meritorním řízení s následným vypořádáním jejich námitek v konečném rozhodnutí. Tento závěr nicméně na nyní projednávanou věc nedopadá, neboť se rozhodně nejednalo o případ, kdy by bylo zapotřebí ohledně účastnictví žalobce provádět nějaké rozsáhlejší dokazování.

Ze skutečnosti, že žalovaný v minulosti bez jakéhokoliv bližšího odůvodnění zahrnul žalobce mezi účastníky řízení o umístění stavby „Dobývání ložiska štěrkopísků Zlosyň I. – tři trubní vrtané studny HZI 1, HZI 2 a HZI 3 v těžebním prostoru pískovny Zlosyň“, nevyplyvá právo žalobce na to, aby mu totéž postavení bylo automaticky přiznáno i v řízení o vydání stavebního povolení. Územní a stavební řízení jsou řízení s odlišným předmětem a samostatně vymezeným okruhem účastníků (viz § 85 a § 109 stavebního zákona). V každém z těchto řízení proto musí správní orgán samostatně posoudit, kterým subjektům náleží postavení účastníků řízení. V dané věci tak žalovaný učinil v napadeném rozhodnutí a s ohledem na výše uvedené dospěl k závěru, že žalobci postavení účastníka stavebního řízení nenáleží, s čímž se soud zcela ztotožňuje.

K argumentaci žalobce ohledně opravného usnesení ze dne 25.8.2010, č.j. MUKV 26995/2010 OŽP soud při přezkumu zákonnosti napadeného rozhodnutí nemohl přihlížet již z toho důvodu, že poprvé zazněla v replice k vyjádření žalovaného, tedy až po uplynutí zákonem stanovené lhůty pro rozšíření žaloby (§ 71 odst. 2 s.ř.s.). Pokud by soud postupoval opačně, tedy pokud by překročil rozsah včas uplatněných žalobních námitek, jednal by v rozporu s ustanoveními § 75 odst. 2 s.ř.s. a § 71 odst. 2 věta třetí s.ř.s., které mu ukládají přezkoumat napadené rozhodnutí pouze v mezích žalobních bodů uplatněných v zákonem stanovené lhůtě. Zmíněná argumentace je navíc natolik nekonkrétní, že z ní nelze seznat, z jakých skutkových či právních důvodů považuje žalobce napadené rozhodnutí za nezákonné.

Lze uzavřít, že závěr žalovaného, že žalobci nenáleží postavení účastníka řízení o žádosti žadatele o vydání povolení k nakládání s podzemními vodami, ani postavení účastníka řízení o vydání stavebního povolení na stavbu předmětného vodního díla, je tedy v souladu se zákonem. Protože soud neshledal, že by žalovaný při vydání napadeného rozhodnutí porušil v žalobě označená ustanovení právních předpisů, žalobu podle ust. § 78 odst. 7 s.ř.s. jako nedůvodnou zamítl.

Za splnění podmínek zakotvených v § 51 odst. 1 s.ř.s. soud o věci samé rozhodl bez nařízení jednání (žalobce s tímto postupem výslovně souhlasil a žalovaný nevyjádřil do dvou týdnů od doručení výzvy soudu svůj nesouhlas s takovým projednáním věci).

Protože žalobce nebyl ve sporu úspěšný a žalovanému žádné účelně vynaložené náklady v řízení nevznikly, soud ve druhém výroku rozsudku v souladu s 60 odst. 1 s.ř.s. rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

V daném případě soud neuložil osobě zúčastněné na řízení žádnou povinnost a neshledal ani důvody hodné zvláštního zřetele, pro které by jí mohl přiznat právo na náhradu dalších nákladů řízení. Proto ve třetím výroku tohoto rozsudku v souladu s § 60 odst. 5 s.ř.s. rozhodl, že osoba zúčastněná na řízení nemá právo na náhradu nákladů řízení.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud. Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie. Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách www.nssoud.cz.

V Praze dne 28. května 2014

JUDr. Naděžda Řeháková v. r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení:
Markéta Matznerová, DiS.